

Välfärdsstrategi för Närpes stad 2009 - 2012

Förord

Uppgörandet av en välfärdsstrategi är ett led i processen att uppgöra ett åtgärdsprogram, som ska utgöra grunden för stadens välfärdspolitik.

Processen är tvärssektoriell och startade i och med att stadsstyrelsen tog beslut om att delta i TEJO-projektet (lokala strukturer och ledning inom främjandet av välfärd och hälsa i kommunerna) den 11.12.2003. Beslutet innebär att Närpes förband sig att utveckla och stärka fungerande strukturer för ledning av välfärd och hälsa.

Välstånd och friska kommuninvånare är en resurs som i ganska hög grad påverkar den kommunala ekonomin. Det är mångdubbelt billigare att förebygga sjukdomar än att behandla dem.

Välfärdsstrategin baserar sig på den första välfärdsberättelsen för Närpes stad som utgavs i december 2005 och de slutsatser som framkom i den.

Välfärdsberättelsen ger information och kunskap om kommuninvånarnas hälsa och välfärd och de faktorer som påverkar välfärden.

Begreppet välfärd innehåller alla dimensioner som påverkar människans välbefinnande, såsom boende, livsmiljö, arbete, sociala nätverk, servicestruktur, trygghet, fritidsmöjligheter, utbildning och så vidare.

Välfärdsstrategin har vuxit fram under möten med styrgruppen för välfärdsledning och TEJO-projektstyrgruppen i samarbete med sektorchefer, nämndordföranden och presidiet, som har deltagit i diskussioner och i valet av tyngdpunktsområden och utvecklingsåtgärder.

Stadens ledningsgrupp, förmän och enhetschefer har under vintern och våren 2009 deltagit i en ledarskapsutbildning och genom processarbete utarbetat ett utkast till en allmän strategi för staden. Eftersom dessa två strategiprocesser är tätt sammankopplade med varandra är detta dokument resultatet av ett sammanförande av de två strategierna till en gemensam välfärdsstrategi för Närpes stad.

Strategiprocesserna har öppnat och synliggjort verksamheten inom olika förvaltningssektorer för varandra.

Välfärdsstrategin ska inte ses som ett slutgiltigt dokument, utan processen är fortgående.

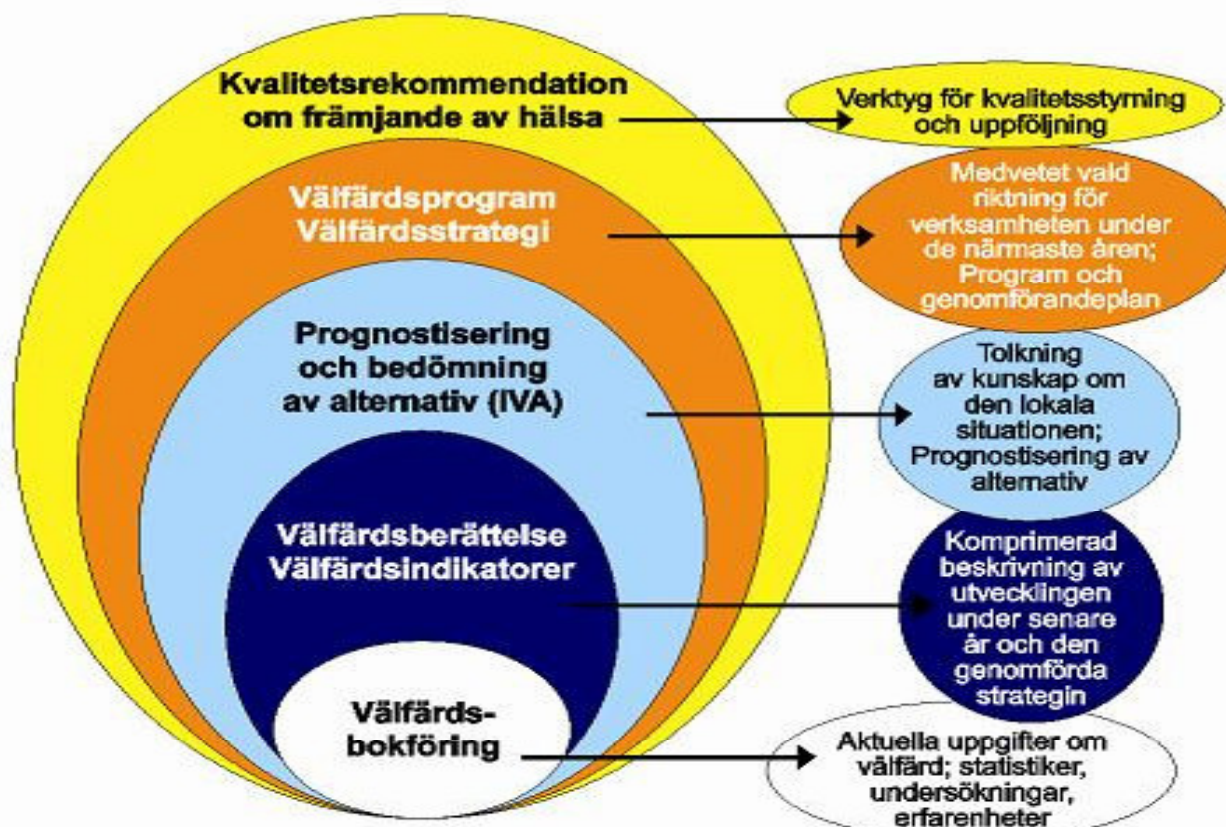
Välfärdsstrategin gäller för innevarande mandatperiod och uppnåendet av de sektorvisa målen utvärderas årligen för att se i vilken riktning man är på väg. Alla sektorer förbinder sig att genomföra de valda utvecklingsåtgärderna. Målen och de konkreta utvecklingsåtgärderna i välfärdsstrategin är av riktgivande natur. Bindande målsättningar och anslag ingår i budget och ekonomiplan.

Närpes stads långsiktiga mål har uppställts utgående från stadens verksamhetsidé:

Stadens uppgift är att på ett demokratiskt sätt och inom ramen för befintliga resurser tillhandahålla kommunal samhällsservice som motsvarar befolkningens behov och prioriteringar.

Verksamheten bör bedrivas så rationellt och effektivt som möjligt samtidigt som invånarnas trygghet och trivsel garanteras genom att Närpes utvecklas till en modern, livskraftig och naturnära stad.

Verktyg för välfärdsledning i kommunerna

Bakgrund

Enligt kommunallagen är det kommunens uppgift att främja sina invånares välfärd och en hållbar utveckling (KommunalL 1§ 3 mom). Kommunen har alltså ett välfärdsansvar gentemot sina invånare.

I folkhälsolagen (2005/928), där man specificerar kommunens uppgifter ifråga om främjande av hälsa och välfärd, stadgas att kommunen är skyldig att sörja för att hälsoaspekterna beaktas i alla kommunala verksamheter samt för att samarbetet för främjandet av hälsa och välfärd fungerar mellan privata och offentliga aktörer i kommunen. Folkhälsolagen betonar förverkligandet av främjandet av hälsa som en utmaning för hela kommunen. Hälsan främjas inom många av kommunens uppgiftsområden.

Linjedragningarna för de nationella målsättningarna för främjandet av hälsa och välfärd framgår av folkhälsoprogrammet Hälsa 2015 (SHM 2001; bilaga 2). Programmets allmänna målsättning är att öka hälsa, välfärd och funktionsförmåga, att förbättra livskvaliteten och att minska skillnaderna i hälsa befolkningsgrupperna emellan. Denna välfärdsstrategi bygger på folkhälsoprogrammet Hälsa 2015.

Enligt regeringens politikprogram för hälsofrämjande från 2007, ska varje kommun komma överens om vilka mål som ställs och vilka åtgärder som vidtas för att främja invånarnas hälsa och välbefinnande samt följa upp hur dessa mål uppfylls.

En välfärdsstrategi är kort definierad en medvetet vald riktning för verksamheten under de närmaste åren beträffande kommunens välfärdspolitik. Som ett resultat av strategiprocessen uppstår en gemensam syn på hur kommunen vill se välfärden och hälsostillståndet för invånarna i framtiden. Kommunen väljer målsättningar och visioner som förverkligas sektorvis. Välfärdsstrategin innehåller en förverkligandeplan för de valda målsättningarna. Förverkligandet av målsättningarna och resultaten beskrivs och utvärderas årligen i verksamhetsberättelsen och kommunrevisionen.

I budgeten riktas resurserna till sådana funktioner som främjandet av kommuninvånarnas välfärd kräver.

Strategiarbetet förutsätter att alla som är delaktiga (t.ex. på operativ nivå), förbinder sig till strategins målsättningar. För att välfärdsstrategins mål ska förverkligas förutsätter det att hela kommunen verkar i den riktningen.

Strategin riktar sig till förtroendevalda och tjänstemän, som behöver information om kommunens välfärd, livsmiljö och levnadsförhållanden. Också den enskilda kommuninvånaren kan hitta värdefull information ur välfärdsstrategin.

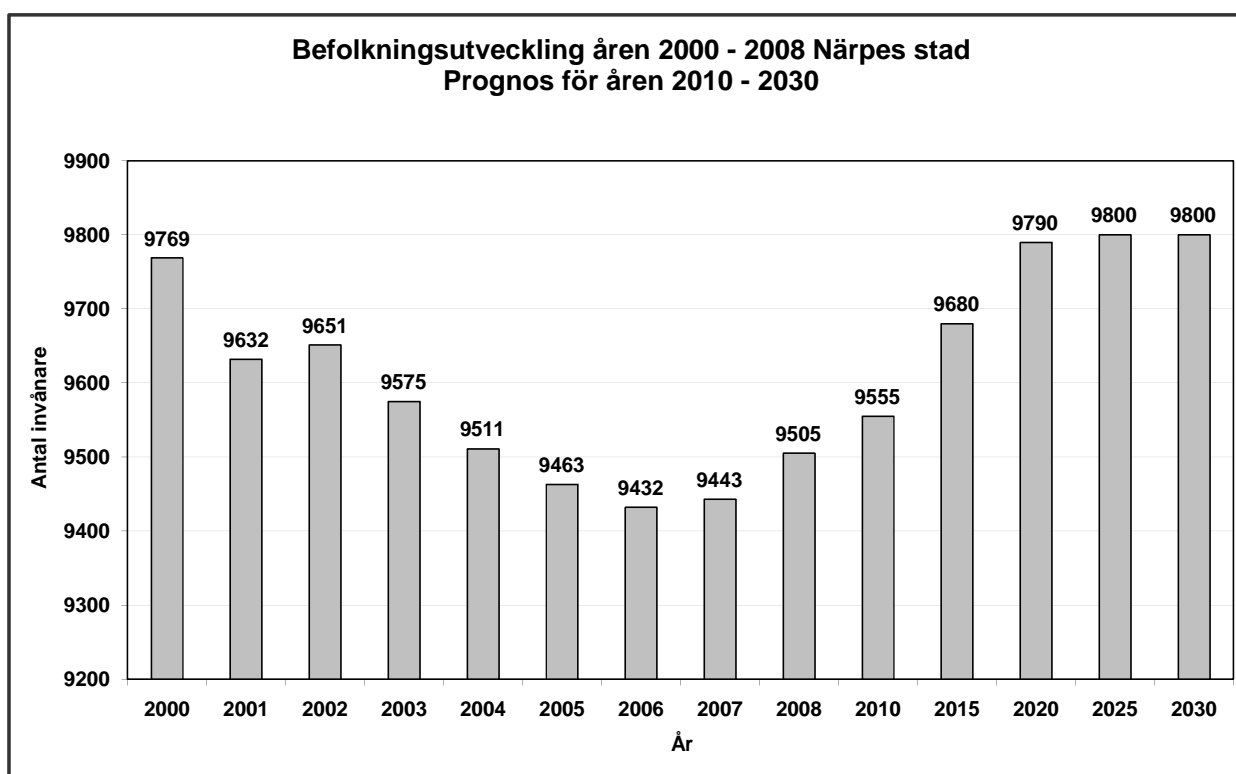
Staden uppgör en välfärdsstrategi per mandatperiod, och de sektorvis valda målen och utvecklingsåtgärderna sträcker sig över hela mandatperioden.

Närpes nu och i framtiden

Närpes invånarantal beräknas öka stadigt under perioden 2009-2030. Till den positiva befolkningsutvecklingen hör inflyttningen av arbetsinvandrare.

Inom Närpes stad bedriver man en aktiv befolkningspolitik. Man har försökt skapa nya arbetsplatser inom staden samt aktivt påverkat emigranterna att återvända till sin hemort.

Sedan år 2002 har Närpes betalat studiestöd åt ungdomar med hemort i Närpes. Detta har gjort att antalet ungdomar, som folkbokföringsmässigt flyttat till studieorten, minskat.

Näringslivsstrukturen i Närpes förändras långsamt med antalet branschvisa arbetsplatser som mätare. I framtiden minskar arbetsplatserna inom den traditionella primärproduktionen medan man vågar se en försiktig ökning av olika tjänsteföretag. Tjänsteföretag inom olika nischer med anknytning till bl.a. skötsel av fastigheter ökar i framtiden liksom företag inom kunskapsintensiva branscher.

Förändrade krav inom klimat och energi skapar nya typer av företag/entreprenörer.

Vindkraftsetableringar i regionen, förändringar inom logistik, KIBS (= kunskapsintensiva tjänsteföretag) företagande och så vidare ger möjligheter till en diversifierad näringslivsstruktur.

I välfärdsberättelsen framkom följande positiva respektive negativa samhällstrender i Närpes, indelade per tyngdpunktsområde;

Livsmiljö:

- + omfattande sociala nätverk
- + tryggt samhälle
- + många fritidsaktiviteter
- + naturnära boendemiljö
- hotande befolkningsminskning
- unga vuxnas sysselsättning
- minskad talkoanda

Barns och ungdomars välmående:

- + tryggt samhälle
- + välfungerande hälso- och socialvård
- + goda ekonomiska villkor
- psykisk ohälsa ökar
- osunda alkoholvanor

Den vuxna befolkningens välmående:

- + generationssamhörighet
- + välfungerande företagshälsovård
- + bra möjligheter till fritidsaktiviteter och rekreation
- + högre pensionsålder än landets genomsnitt
- ändrade familjemönster
- ökat familjevåld
- ökad användning av antidepressiva mediciner
- livsstilssjukdomar ökar

Den äldre befolkningens välmående:

- + resursstark grupp
- + välfungerande vårdtrappa
- + trygg boendemiljö och sociala nätverk
- + god funktionsförmåga i åldern 75+
- psykisk ohälsa
- resurskrävande vård

Välfärdsstrategins innehåll

Enligt modell från välfärdsberättelsen är välfärdsstrategin indelad i fyra tyngdpunktsområden; **1) god livsmiljö, 2) barns och ungdomars välmående, 3) den vuxna befolkningens välmående, 4) den äldre befolkningens välmående.** Dessa utgör de konkreta strategimålsättningarna.

Denna indelning följer också folkhälsoprogrammet Hälsa 2015:s uppdelning i mål efter åldersgrupp. Också vård- och omsorgsnämnden har samma indelning i sin organisationsmodell. Målen och utvecklingsåtgärderna presenteras nämndvis i tabellform nedan. Varje nämnd har i samarbete med sektorcheferna med ekonomiplanen som grund valt ut de målsättningar man speciellt vill lyfta fram under mandatperioden, vilka konkreta utvecklingsåtgärder som vidtas för att nå målen, vem som är ansvarig för förverkligande och vilken/vilka mätare man ska använda för utvärdering.

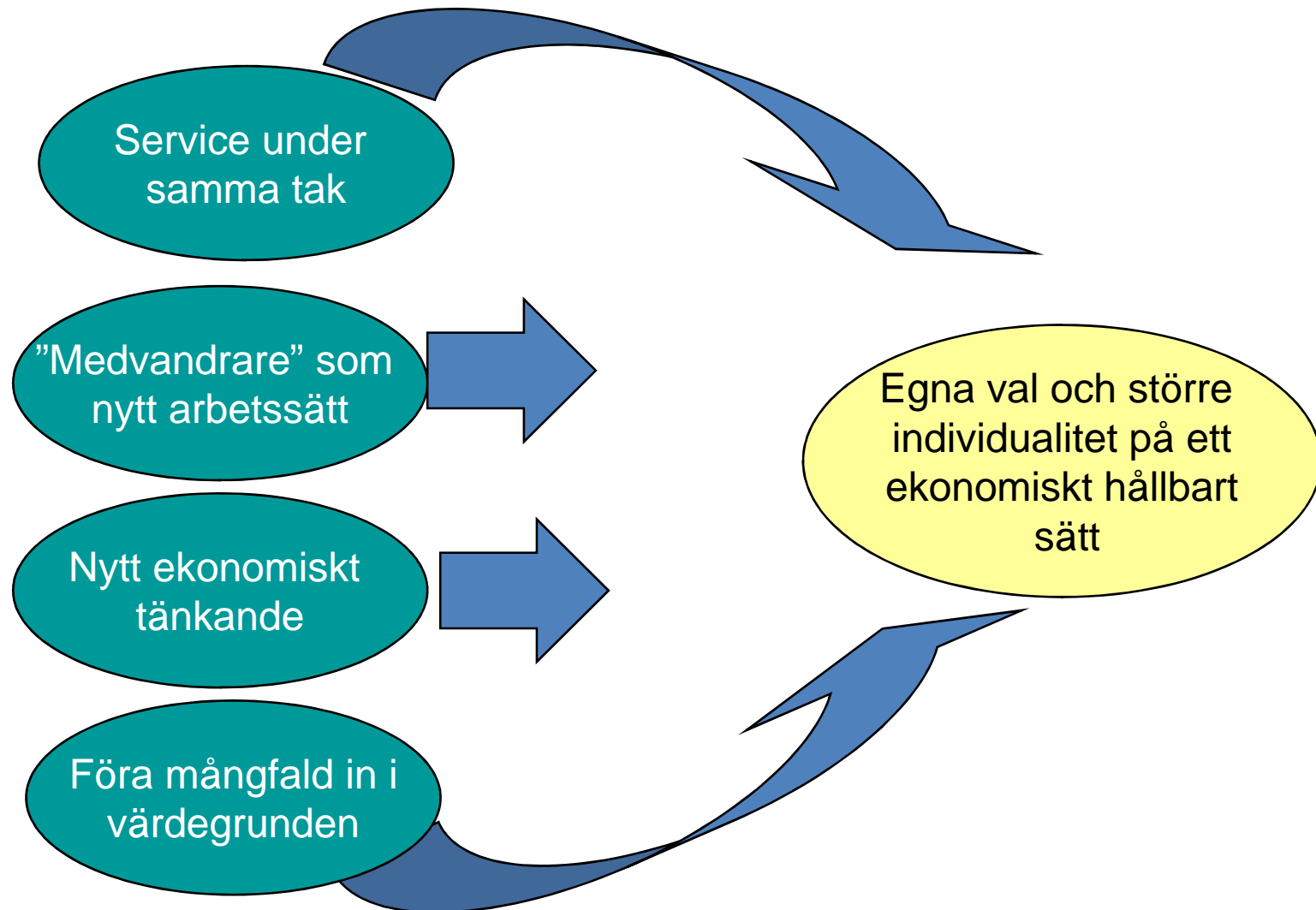
Den som är ansvarig för förverkligande ska utvärdera hur målet/målen uppnås en gång per år i verksamhetsberättelsen och ekonomiplanen. Vissa mål kan ha flera mätare för utvärdering. I de sektorvisa åtgärdsförslagen har den allmänna strategin vägkartan, som stadens ledning utarbetat i samband med en ledarskapsutbildning, beaktats.

Förutom ledningsgruppen har också förmännen deltagit i den allmänna strategiprocessen som idéledare och budbärare.

Vägkartan ska genomsyra tänkandet och fungera som styrinstrument för de valda tyngdpunktsområdena och sektorvisa målsättningarna i välfärdsstrategin.

I den årliga utvärderingen ska också vägkartan beaktas genom en allmän utvärdering sektorvis. Revisionsnämnden utvärderar verksamheten.

Vägkartan:

Service under samma tak innebär: 1) Samarbetet över sektorgränser, statlig, tredje sektorn och privat service är medaktörer 2) Närhet till service-kunden i centrum 3) Decentraliserad service till ett vettigt pris 4) Konceptualisera utbudet och samordna service över sektorgränserna på ett nytt sätt. Följande projekt inkluderas:

a) Pörtom fastigheter: skola-daghem-förskola och hälsovård-privat service-bibliotek-hemvård-dagverksamhet, b) boendeenhet för grupper med särskilda behov: äldreomsorg-psykosocial-äldre utvecklingsstörda-hemvård-dagverksamhet, c) SÖFF: kurscenter-Legato-daghem, d) samservicebyrå: Dynamo-statlig service, e) K5

Medvandrare som nytt arbetssätt innebär: 1) Entusiasmera, involvera så att medarbetare och kunder är aktivt delaktiga 2) Totalansvar (kommuninvånarnas egna ansvar och delaktighet) 3) Flexibilitet 4) Teamwork, samutveckling>bättre användning av interna och externa resurser (både ekonomiska och personella). Ledning och förmän har det största ansvaret för det nya arbetssättet. Sektorvis innebär det nya arbetssättet bättre service genom större insyn och ständig dialog. Följande projekt inkluderas:

a) TEJO-Välfärdsprojektet med tvärspektoriella grupper, b) själva strategiprocessen, c) förmansträffar och d) interaktiva nät

Föra in Mångfalden i värdegrunden innebär: 1) Det nya gemensamma synsättet börjar med personalen 2) Kund som kund > accepterande och humant > inte grupper utan individer 3) Integration och inte assimilation > få vara den man är så långt som möjligt, individens bakgrund i förgrunden 4) Fortbildning och handledning av personalen. Följande projekt inkluderas: a) Sektoröverskridande team b) Gllöb (= En god integration av invandrare i Österbotten c) SHAISYD (= Strategier fören hållbar arbetskraftsinvandring i Sydösterbotten) d) Mångkulturell skola e) Hemspråksundervisning f) Socialarbetarprojekt d) Jobba med attityder och kunskap hos personal och invånare.

Det nya ekonomiska tänkandet innebär bl.a att genom att satsa på förebyggande åtgärder, ett nytt medvandrargrepp och ett hållbart investeringsprogram hålls ekonomin i balans också på sikt.

Stadsstyrelsen

Under stadsstyrelsen lyder följande resultatområden:

1) Allmän förvaltning

2) Utveckling av näringsliv

STADSSTYRELSEN MÅL	KONKRETA UTVECKL. ÅTGÄRDER	ANSVARIG FÖR FÖRVERKLIGANDE	UTVÄRDERING
<p>Skapa en effektiv och öppen förvaltning</p> <p><i><u>tynqdpunktsområde:</u></i> <i>god livsmiljö</i></p>	<ol style="list-style-type: none">1. Ge snabb och sakkunnig service åt stadens invånare, myndigheter och åt övriga förvaltningssektorer2. Skapa en dialog med kommuninvånarna3. Involvera invånare och kunder (medvandrare) i serviceproduktionen4. Utveckla en kommunal händelse-kalender för året (årsklocka)	<p>Stadsdirektören Förvaltningsdirektören</p>	<ol style="list-style-type: none">1. Enklare version av invånarenkät via stadens hemsida och infotidning2,3 och 4. Antalet besök och mängden respons via stadens hemsida, respons från infomöten

Fullmäktige och styrelsen ägnar fortsatt uppmärksamhet åt strukturella förändringar, näringslivsfrågor och personalpolitiska frågor

tyngdpunktsområde:

god livsmiljö

1. Fortsatta åtgärder med anledning av KSSR, både inom K5 och primärkommunen
2. Sammanslagning av Kalax och Kåtnäs skola till en enhet
3. Omorganisering av köksfunktionerna
4. Aktivera rekrytering av personal
5. Åtgärder för att upprätthålla de anställdas arbetsförmåga
6. Förverkligande av regionstrategin för Sydösterbotten med tyngdpunkt på företagsamhet, förnyelseförmåga och attraktionskraft
7. Skapa en positiv atmosfär och ett gynnsamt företagsklimat
8. Skapande av samservicefunktioner (**service under samma tak**)

1. Vård- och omsorgsdirektören
2. Bildningsdirektören
3. Teknisk direktör
4. och 5. Stadsdirektör och personalsekreterare
- 6,7. och 8. Förvaltningsdirektören samt Dynamos VD

- 1,2 och 3. Genomförandegrad av åtgärder
4. och 5. Personalbokslut
6. och 7. Antal arbetsplatser, arbetslöshetsgrad, antal företag
8. Genomförandegrad av åtgärder

Hålla den kommunala ekonomin i balans

tynqdpunktsområde:
god livsmiljö

1. Årsbidraget bör årligen täcka avskrivningar och åtminstone en del av investeringarna
2. Satsningar på förebyggande åtgärder både i drift och investeringar (**nytt ekonomiskt tänkande**)

Stadsdirektören,
Ekonomidirektören

1. Via stadens bokslut; nivån på årsbidraget, lånebörda, likviditet
2. Kostnader per invånare för olika sektorer

Landsbygdsnämnden:

Resultatområde: Utveckling av gårdsbruk

LANDSBYGDSNÄMNDEN MÅL	KONKRETA UTVECKL. ÅTGÄRDER	ANSVARIG FÖR FÖRVERKLIGANDE	UTVÄRDERING
<p>Hantera den kommunala lantbruksförvaltningen på ett högkvalitativt sätt, dvs. störningsfri utbetalning, sakenlig information och noggrann handläggning av ärenden</p> <p><i><u>tynqdpunktsområde:</u> god livsmiljö</i></p>	<p>1. Att i samarbete med TE-centralen och övriga lantbruksorganisationer ge aktuell information åt jordbrukarna när förändringar sker via kurser eller befintliga media (När tv)</p> <p>2. Kontinuerlig personalfortbildning för att kunna erbjuda sakenlig information åt alla kunder</p>	<p>Landsbygdssekreteraren</p>	<p>1. Antalet anordnade kurser</p> <p>1. Antalet kursdeltagare</p> <p>1. Uppskattning av antalet felaktiga ansökningar</p> <p>2. Antalet deltagare i personalfortbildning</p> <p>2. Mängd av personalfortbildning</p>

Utveckling av förvaltningen av jordbrukarstöd med kommunerna i K5-området

tyngdpunktsområde:
god livsmiljö

1. Enhetlig service till alla odlare
2. Effektivare skötsel av uppgifterna, koncentration till större enheter
3. Tillhandahålla tillräckligt stor personal för att uppfylla lagstiftningens krav på skötsel av uppgifter som hör till utbetalningsställen och administrationsmyndigheter med beaktande av bibehållen närservice
4. Bibehålla information på svenska från Helsingfors

Landsbygdssekreteraren

1. och 2. Behandlingstid av odlarnas ansökningar
3. Antalet anställda
4. Handlingarnas språk

Vård- och omsorgsnämnden

Resultatområden:

- 1) Utveckling och förvaltning
- 2) Hälso- och sjukvård
- 3) Specialsjukvård
- 4) Barn- och familjeservice
- 5) Äldreomsorg
- 6) Miljöhälsovård
- 7) Kust-Österbottens samkommun

VÅRD- OCH OMSORGSNÄMNDEN MÅL	KONKRETA UTVECKL. ÅTGÄRDER	ANSVARIG FÖR FÖRVERKLIGANDE	UTVÄRDERING
<p>Äldreomsorgen bör präglas av etiska principer såsom delaktighet, självbestämmande, rättvisa, individualitet och trygghet</p> <p><i>tynqdpunktsområde:</i> <i>den äldre befolkningens välbefinnande</i></p>	<ol style="list-style-type: none">1. Personaldimensioneringen anpassas kvantitativt och kvalitativt till de behov som finns2. Strävan efter att minska den traditionella anstaltsvården och satsa på olika former av serviceboende3. Ändamålsenliga och trivsamma utrymmen	<p>Äldreomsorgschefen Teknisk direktör (3.)</p>	<ol style="list-style-type: none">1. Personaltäthet per enhet, vårdbehov och vårdtyngdmätning med RAI, klienter och anhöriga tillfrågas om t.ex. etiska frågor2. Andelen hemmaboende äldre, andelen äldre i serviceboende, andelen klienter i institutionsvård3. Genomförandegrad av åtgärder4. Utvärdera omfattningen av

4. Stöda hemmaboende och anhörigas större delaktighet i vården (**medvandrare**) samt i detta sammanhang utöka användningen av IT-teknik

5. Med det förebyggande och rehabiliterande arbetssättet främja och stärka de äldres egna resurser

6. Utveckla seniorrådgivningen och förebyggande hembesök i samarbete med Äldre-Kaste i K5

stödformer för anhörigas delaktighet i vården, vilka IT-tjänster tas i bruk eller prövas

5. Förverkligandet av förebyggande och rehabiliterande arbetssättet bedöms på var och en av enheterna, tillsvidare kvalitativ utvärdering

6. Uppföljning av Äldre-Kaste projektet i K5

Verksamheten inom social- och hälsovården ska vara jämlik, ekonomiskt hållbar, effektiv och miljöanpassbar

tyngdpunktsområde:
god livsmiljö

1. Strukturerna för ordnandet av tjänsterna inom social- och hälsovård revideras och det regionala samarbetet stärks inom det nya samarbetsområdet

2. Servicen ska ha beredskap att anta den utmaning som den äldre befolkningen utgör

3. Prioritera förebyggande verksamhet och tidigt ingripande samt rehabilitering för samtliga

Vård- och omsorgsdirektören
Äldreomsorgschefen
Familjeomsorgschefen
Ledande läkaren

1. Utvärdering av egna/interna organisationsmodellen och utvecklingen inom K5

2. Kösituation till äldreboenden, utvalda hälsoindikatorer för den äldre befolkningen

3. Kostnader för förebyggande verksamhet i staden och inom K5, hälsoundersökningar, statistiska uppgifter, hälsoindikatorer

målgrupper trots de ekonomiskt dåliga tiderna (**nytt ekonomiskt tänkande**)

Rätt vård åt rätt patient på rätt nivå och i rätt tid

tyngdpunktsområde:
god livsmiljö

1. Verksamhetens inriktning ska grunda sig på uppgifter om befolkningens hälsotillstånd (risktänkande)
2. Anpassa jourverksamheten till samarbetsområdet K5 och Vasa sjukvårdsdistrikt
3. Specialservice anpassas i samarbete med K5 (bl. a. minnespoliklinik)
4. Minska antalet långvårdspatienter på bäddavdelningen så att HVC:s

Ledande läkaren
Ledande skötaren
Äldreomsorgschefen

1. Utvalda hälsoindikatorer, PYLL-index
2. Kostnader för jourverksamhet/antal besök
3. Kostnader för specialservice
4. Kostnader för klinikfärdiga, antalet långvårdspatienter, kostnader för specialsjukvård, kösituation

bäddavdelning blir HVC:s sjukhus med akutvård och rehabilitering

Utveckla den sektoröverskridande familjeservicemodellen

(kostnadseffektivitet, service under samma tak)

*tyngdpunktsområde:
barn- och ungdomars välbefinnande
den vuxna befolkningens välbefinnande*

1. Klienter inom barnskyddet ska få adekvat bedömning och stöd på rätt nivå vid rätt tidpunkt
2. Bedömningsteamet (team för barn under skolåldern, elevvårdsteam i den grundläggande utbildningen och högstadiets elevvårdsgrupp utvecklar sina arbetsrutiner och samarbete med vårdnadshavarna
3. Skapa system för att utvärdera om barnets problem har lösts med

Familjeomsorgschefen
2. Bildningsdirektör
Rektor för högstadiet

1. Utvärdera hur tidsgränserna inom barnskyddet uppfylls
2. Antalet barnskyddsanmälningar under året
3. Antalet klientrelationer inom barnskyddets öppenvård
4. Antalet genomförda separationer per år i barnfamiljer över tid
5. Antalet par som löser frågan om vårdnaden av barn a) konstruktivt och med gemensamt beslut, b) gemensamt och med viss oenighet

insatsen

4. Stöda parrelationen, ev. med hjälp av tredje sektorn, för att undvika separationer bland par med minderåriga barn

5. Minimera antalet separationer som leder till vårdnadstvister

eller c) i konflikt och genom rättsbehandling

Bildningsnämnden

Resultatområden:

- 1) Förvaltning och gemensamma uppgifter
- 2) Grundläggande utbildning
- 3) Gymnasieutbildning
- 4) Yrkesutbildning
- 5) Förskoleundervisning
- 6) Morgon- och eftermiddagsverksamhet
- 7) Barnomsorg

BILDNINGSNÄMNDEN			
MÅL	KONKRETA UTVECKL. ÅTGÄRDER	ANSVARIG FÖR FÖRVERKLIGANDE	UTVÄRDERING
Elevernas och lärarnas psykiska, fysiska och sociala välmående <i>tyngdpunktsområde:</i> <i>barn- och ungdomars välbefinnande</i>	<ol style="list-style-type: none">1. Anställa skolpsykolog2. Utöka samarbetet med hem och skola3. Betona vikten av fysisk aktivitet.4. Utveckla mor- och farföräldra verksamheten i skolorna (medvandrare)	Bildningsdirektören	<ol style="list-style-type: none">1. Har skolpsykolog anställts eller ej.2. Skolornas verksamhetsberättelser, antalet sjukskrivningar bland lärare och övrig skolpersonal, nämndens egna årliga utvärdering3. Skolhälsovårdens besök vid skolorna, skolhalsundersökningen

			(genomförs vartannat år) 4. Skolornas verksamhetsberättelser, nämndens egna årliga utvärdering
Utveckla och bibehålla en kvalitativt högklassig undervisning <u>tynqdpunktsområde:</u> <i>barn- och ungdomars välbefinnande</i>	1. Anordna fortbildningsdagar för lärarna 2. Anställa en specialbarntädgårdslärare till 3. En speciallärare per skola (nytt ekonomiskt tänkande)	Bildningsdirektören	1. Antalet deltagare i fortbildning 2. Specialbarntädgårdslärares årliga utvärdering av verksamheten 3. Uppföljning av orsak och antal elever som gått till speciallärare
Integrering av dagvård, förskola och skola i samma fastighet (service under samma tak) <u>tynqdpunktsområde:</u> <i>barn- och ungdomars välbefinnande</i>	I vissa skolfastigheter införs dagvårdsverksamhet	Bildningsdirektören Tekniska direktören (utrymmesfrågor)	Uppföljning av interna hyror, kostnadseffektivitet
Ge en trygg, stimulerande och kvalitativt god dagvård av kompetent personal	1. Stärka personalens yrkeskompetens genom regelbunden fortbildning	Barnomsorgschefen	1. Antalet deltagare i fortbildning 2. Antal hembesök av barnomsorgschefen

tyngdpunktsområde:
*barn- och ungdomars
välbefinnande*

2. Förbättra arbetsförhållandena för familjedagvårdare i eget hem
3. Utveckla reservvården
4. Tillgodose behovet av kvälls-, natt- och helgvård

3. Antalet reserverade platser på gruppfamiljedaghem och daghem
4. Antalet kvälls-, natt- och helgvårdsplatser

Nämnden för fri bildning

Resultatområden:

- 1) Medborgarinstitutets kursverksamhet
- 2) Bibliotek
- 3) Söff

NÄMNDEN FÖR FRI BILDNING		ANSVARIG FÖR FÖRVERKLIGANDE	UTVÄRDERING
MÅL	KONKRETA UTVECKL. ÅTGÄRDER		
<p>Aktivera grupper som inte utnyttjar den service som nämnden för fri bildning erbjuder</p> <p><i><u>tynqdpunktsområde:</u></i> <i>god livsmiljö</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Använda sig av nya serviceformer (biblioteket) 2. Bredare kursutbud som riktar sig speciellt till män 3. Aktivare marknadsföring av den service som erbjuds 4. Utveckla webb-baserat kursutbud 	<p>Biblioteksdirektören</p> <p>Rektorn för fri bildning</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utnyttjandegrad av nya serviceformer 2. Statistik över kursdeltagare 3. Ökar eller minskar kursdeltagarna/lånen, enkätförfrågan 4. Statistik över kursdeltagare
<p>Utveckla samarbetet över sektorgränserna samt med andra aktörer (service under samma tak)</p> <p><i><u>tynqdpunktsområde:</u></i> <i>god livsmiljö</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utveckla SÖFF till ett kurscenter 2. Utveckla samarbetet mellan biblioteket och annan kommunal verksamhet i Pörtom f.d. kommungård 	<p>Teknisk direktör</p> <p>Rektor för fri bildning</p> <p>Biblioteksdirektör</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Antal kurstimmar/studerandeveckor 2. Antal konkreta samarbetsprojekt/åtgärder
<p>Få flera invandrare med i verksamheten</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktivt verka för att få invandrarna med i verksamheten, både som kursdeltagare 	<p>Rektorn för fri bildning</p> <p>Biblioteksdirektör</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kursstatistik 2. Antal lån på främmande språk,

(föra mångfald in i värdegrunden)

tyngdpunktsområde:

god livsmiljö

och resurspersoner (aktivera
nyckelpersoner)

2. Införskaffande av material på
invandrarspråk

anskaffat material på främmande
språk

Fritidsnämnden

Resultatområden:

- 1) Kulturverksamhet
- 2) Idrotts- och friluftsverksamhet
- 3) Ungdomsarbete
- 4) Nykterhetsarbete

FRITIDSNÄMNDEN			
MÅL	KONKRETA UTVECKL. ÅTGÄRDER	ANSVARIG FÖR FÖRVERKLIGANDE	UTVÄRDERING
Fortsatt stöd av föreningarnas verksamhet via årliga verksamhetsbidrag samt skapande av förutsättningar för att motverka nedgången i befolkningens fysiska kondition <i><u>tynqdpunktsområde:</u></i> <i>god livsmiljö</i>	Bibehålla verksamhetsbidraget till föreningarna på nuvarande nivå	Idrottssekreteraren Kultursekreteraren	Verksamhetsbidragets storlek
Aktivera den passiva gruppen bland barn och ungdomar i samarbete med skolorna och	1. Ökad fysisk aktivitet i skolorna (klubbtimmar el. annat) 2. En aktivare marknadsföring av tillbudsstående	Idrottssekreteraren Kultursekreteraren	1. Skolornas verksamhetsberättelser 2. Antal föreningsaktiva,

<p>föreningarna i staden <i>tyngdpunktsområde:</i> <i>barn- och ungdomars välbefinnande</i></p>	<p>aktiviteter över idrotts- och kulturutbudet i Närpes via stadens hemsida åt skolelever och studerande.</p>		<p>antalet inkommen respons via stadens hemsida</p>
<p>Stärka de ungas sociala identitet och förbättra de ungas uppväxt- och levnadsvillkor <i>tyngdpunktsområde:</i> <i>barn- och ungdomars välbefinnande</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. De unga ges möjlighet att delta i behandlingen av ärenden som gäller ungdomsarbete och ungdomspolitik på lokal och regional nivå. De unga skall därtill höras i ärenden som berör dem. 2. Utveckla respekten och förståelsen mellan kulturella skillnader bland ungdomarna i Närpes genom olika projekt. 3. Utöka ungdomsarbetarens halvtidstjänst till en heltidstjänst 4. Sammanföra nykterhetsarbete och ungdomsarbete under samma resultatområde och uppdatera det drogpolitiska handlingsprogrammet. 5. Aktivera motdragsgruppen 6. Säkerställa de lagstadgade ungdomsinformations-tjänsterna genom deltagande i portalen decibel.fi 	<p>Ungdomsarbetaren</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Antalet ärenden där ungdomsrådet hörts 2. Antalet projekt för att utveckla respekten och förståelsen mellan kulturella skillnader 3. Anslagna budgetmedel 4. Genomförandegrad av åtgärder 5. Antalet möten och ärenden för motdragsgruppen / år 6. Anslagna budgetmedel, besöksstatistik på portalen

Tekniska nämnden

Resultatområden:

- 1) Mätning- och planläggning
- 2) Allmän teknisk verksamhet
- 3) Byggnader
- 4) Trafikleder
- 5) Idrotts- och friluftsanläggningar
- 6) Park- och övriga områden
- 7) Jord- och skogsbrukslägenheter
- 8) Avfallshantering
- 9) Byggnadstillsyn
- 10) Miljövård
- 11) Räddningsverksamhet

TEKNISKA NÄMNDEN MÅL	KONKRETA UTVECKL. ÅTGÄRDER	ANSVARIG FÖR FÖRVERKLIGANDE	UTVÄRDERING
Slå vakt om att kommunens egendom i form av byggnader, mark och anläggningar inte förfaller <i><u>tynqdpunktsområde:</u></i> <i>god livsmiljö</i>	Utföra konditionsgranskningar och göra stickprov i fastigheterna för att kontrollera deras skick	Teknisk direktör	Ökar eller minskar kostnaderna inom fastigheternas driftsbudget

<p>Ett effektivt och rationellt handläggande av tekniska frågor inom den kommunala administrationen</p> <p><i><u>tynqdpunktsområde:</u></i> <i>god livsmiljö</i></p>	<p>1. Personalen fortbildas kontinuerligt och motivationen hålls uppe</p> <p>2. Ett fungerande samarbetsnät mellan den kommunala och den privata sektorn uppehålls och utvecklas</p>	<p>Teknisk direktör</p>	<p>1. Antalet kursdeltagare i fortbildning, antalet olika kurser</p> <p>2. Feedback från kunder: antalet nöjda/missnöjda</p>
<p>Sträva till att både sommar- och vintertid hålla trafiklederna i ett sådant skick som trafiken och omgivningen kräver med beaktande av ekonomiska och trafiktekniska aspekter</p> <p><i><u>tynqdpunktsområde:</u></i> <i>god livsmiljö</i></p>	<p>Sträva till att hålla vägarna i nuvarande skick</p>	<p>Teknisk direktör</p> <p>Vägmästare</p>	<p>Underhållskostnadernas storlek per km</p>
<p>Via planläggning skapa trivsamma bostadsområden, lämpliga industritomter och en god infrastruktur</p> <p><i><u>tynqdpunktsområde:</u></i> <i>god livsmiljö</i></p>	<p>Kommuninvånarna, näringslivet och statliga myndigheter aktivt med i hela planeprocessen</p>	<p>Teknisk direktör</p> <p>Planläggningsingenjören</p>	<p>Feedback från invånarna och övriga intressenter</p>
<p>Staden strävar i sin verksamhet efter effektiv energiförbrukning och hållbara lösningar</p>	<p>1. Användning av förnyelsebar energi</p> <p>2. Medvetna inbesparingar i energiförbrukningen</p>	<p>Teknisk direktör</p> <p>Fastighetsingenjör</p>	<p>1. Andelen använd förnyelsebar energi av totalförbrukningen</p> <p>2. Totala energiförbrukningen för</p>

tyngdpunktsområde:

god livsmiljö

alla fastigheter under ett längre
tidsperspektiv (5-10 år)

BILAGOR

TEJO-processen

TEJO-projektet (lokala strukturer och ledning inom främjandet av välfärd och hälsa i kommunerna) är ett sektoröverskridande projekt som startade 2002.

Närpes stad deltog i förstudien som genomfördes under ledning av Stakes tillsammans med Vasa yrkeshögskola och Svenska yrkeshögskolan. Forskningsmaterial insamlades då från 49 kommuner genom att intervjua kommunernas ledande förtroendevalda och tjänsteinnehavare. På basen av förundersökningen fattades beslut om att fortsätta, vilket innebär att Närpes förband sig till att utveckla och stärka fungerande strukturer för ledning av välfärd och hälsofrämjande i Närpes.

Beslutet att medverka i projektet togs i stadsstyrelsen den 11.12.2003.

En styrgrupp för projektet valdes på stadsstyrelsens sammanträde den 19.02.2004, med medlemmar från olika förvaltningsgrenar och de deltagande yrkeshögskolorna

Med TEJO-projektet har man i Närpes stad velat uppnå ett bättre samarbete mellan kommunen och samkommunen för primärhälsovården, hitta en fungerande ledningsstruktur för hälsofrämjande arbete och få till stånd en profilhöjning av hälsofrämjandet för att det förebyggande arbetet på nytt ska hitta sin plats inom folkhälsoarbetet

Projektets första skede innebar en sektorvis kartläggning av välfärd och hälsa. Hälsoindikatorer som beskriver närpesbornas välfärd och hälsa skulle väljas som grund för Närpes stads första välfärdsberättelse och medlemmar ur styrgruppen gick ut till förtroendevalda, ledande tjänstemän och ansvarspersoner för att ge hälsoindikatorerna en lokal förankring. Hur dessa grupper uppfattar hälsa och välfärd kartlades med hjälp av tre frågor: Vad är glädjande, välfungerande och lönar sig att stöda i främjandet av välfärd och hälsa? Vad är oroväckande och problematiskt i främjandet av välfärd och hälsa och vad beror detta på? Vad kan man göra åt saken och vad kan du som förtroendevald eller tjänsteman göra? Metoden som användes var temasållning. Temasållningen upplevdes som mycket positiv både av styrgruppen och av de intervjuade. Metoden ger alla deltagande möjlighet att uttrycka sina åsikter i tur och ordning medan de övriga lyssnar. På detta sätt blir andras tankar föremål för interna dialoger och erbjuder var och en möjligheter att väga olika alternativ mot varandra. Att verkligen alla fått uttrycka sin åsikt har upplevts ge delaktighet i processen.

Det följande skedet gick ut på att på basen av materialet från temasållningarna välja hälsoindikatorer, vilka utgör grunden i välfärdsberättelsen. Viktigt var att indikatorer från alla olika förvaltningsområden togs med.

Närpes stads första välfärdsberättelse utkom i december 2005. Det är slutsatserna i välfärdsberättelsen som har styrt valet av målen i välfärdsstrategin. Mätarna för utvärdering har kopplats

till hälsoindikatorerna i välfärdsberättelsen. Vissa mål kan ha flera mätare, och vissa mål kan utvärderas bara vartannat år, beroende på tillgång till statistik.

Flera av de sektorvisa målen sammanfaller med målen i Folkhälsoprogrammet Hälsa 2015.

Via TEJO-processen har också Närpes stads modell för välfärdsledning uppstått.

I figuren presenteras TEJO-processen i Närpes.

Tejo-processen i Närpes stad

Lokala strukturer och ledning av hälsa och välfärd i Närpes
Hälsa- och välfärdspolitiskt projekt initierat av Stakes

PROCESS

FÖRSTUDIE: Intervjuundersökning

- ledande tjänstemän och förtroendevalda

SKEDE I: Sektorvis kartläggning av välfärd och hälsa

- utbildningsnämnd, teknisk nämnd, socialnämnd, nämnden för bibliotek och medborgarinstitut, fritidsnämnd, landsbygdsnämnd
- ledande tjänstemän och ansvarspersoner

Metod:
tema-sällning

MÅLSÄTTNINGAR:

- Att skapa en fungerande ledningsstruktur för det administrativa ansvaret för och samordningen av hälsa och välfärd

- Att skapa arrangemang för sektoröverskridande samarbete

- Att stärka och utveckla förtroendevaldas kunskaper om hälsa och välfärd och visa på deras möjlighet att som beslutsfattare påverka kommunens välfärdspolitik och välfärdsstrategi med grunden i Folkhälsoprogrammet Hälsa 2015

- Att skapa en profilhöjning av hälsofrämjandet

UTGÅNGSPUNKT:

Kommunens välfärdsansvar Kommunallagen 1 § 3 mom:
"Kommunen skall sträva efter att främja sina invånares välfärd och en hållbar utveckling inom sitt område."

SYFTE:

Att finna, utveckla och stärka fungerande strukturer för ledning av välfärd och hälsofrämjande i Närpes

SKEDE II: Yrkehögskolor

- gruppintervjuer och skolning

SKEDE III: Val av hälsoindikatorer

SKEDE IV: Välfärdsberättelse

- redskap för de kommunala beslutsfattarna för budget- och verksamhetsplanering

SKEDE V: Välfärdsstrategi

- bygger på folkhälsoprogrammet Hälsa 2015

Kontaktpersoner:
ledande sakkunniga Anna-Greta Oksa-Tuiskula, Närpes FMC
projektkoordinatorer Hanna Etsch, hanna.etsch@narpes.fi

Samarbetsprojekt mellan:

Närpes stad

SVENSKA YRKESHÖGSKOLAN

VAAKAN AMMATTIKORKEAKOULU
VASA YRKESHÖGSKOLA
VAASA POLYTECHNIC

LÄNSSTYRELSEN I
VÄSTRA FINLANDS
LÄN

till hälsoindikatorerna i välfärdsberättelsen. Vissa mål kan ha flera mätare, och vissa mål kan utvärderas bara vartannat år, beroende på tillgång till statistik.

Flera av de sektorvisa målen sammanfaller med målen i Folkhälsoprogrammet Hälsa 2015.

Via TEJO-processen har också Närpes stads modell för välfärdsledning uppstått.

I figuren presenteras TEJO-processen i Närpes.

Ledningsmodell för välfärdsledning

Enligt kommunallagen beslutar kommunfullmäktige om riktningen i kommunalpolitiken. Genom att välja främjandet av välfärd och hälsa till ett av kommunens strategiska tyngdpunktsområden och genom att godkänna därtill anknutna målsättningar i verksamhets- och ekonomiplanen fastställer fullmäktige verksamhetsinriktningen beträffande främjandet av hälsa. Hälsa och välfärd är en fråga som berör alla sektorer, inte bara hälsovården.

Respektive förvaltningssektor konkretiserar de gemensamma målsättningarna genom egna utvecklingsåtgärder. En verksamhet som utgår från befolkningens behov kräver tvärsektoriellt samarbete.

Ledningen av främjandet av hälsa är till sin natur en ledning av processer, i vilka man samordnar kunnandet mellan de olika sektorerna.

Det hälsofrämjande arbetet i Närpes leds av en styrgrupp för välfärdsledning som har utsetts av stadsstyrelsen. Styrgruppen leds av stadsdirektören och består av fyra avdelningschefer; förvaltningsdirektören, bildningsdirektören, vård- och omsorgsdirektören och tekniska direktören, en förtroendevald, en representant från hälsovårdscentralen och en representant från näringslivet.

Styrgruppen ansvarar för det hälsofrämjande arbetet, bestämmer mål och tyngdpunktsområden samt väljer mätare för hur verksamheten utvärderas. Styrgruppen rapporterar till stadens ledningsgrupp.

Till styrgruppens uppgifter hör också att se till att målen för främjandet av välfärd och hälsa ingår i kommunens och förvaltningsområdenas verksamhets- och ekonomiplaner. Att utveckla sätt och rutiner för att öka kommuninvånarnas delaktighet i beslutsfattande och stärkande av gemenskapen hör också till uppgifterna. Styrgruppen sammanträder ca två gånger i året, och i slutet av året utvärderas arbetsgruppernas verksamhet.

Styrgruppen utser fyra tvärsektoriella arbetsgrupper som ansvarar för koordinering och styrning av det praktiska arbetet; en för livsmiljö, en för barn och unga, en för den vuxna befolkningen och en för den äldre befolkningen. I de tvärsektoriella arbetsgrupperna deltar också representanter från styrgruppen. Dessa fungerar som processledare och ansvarar för att resultatmålen uppnås. Dessutom finns tredje sektorn representerad, lämpligen i form av medlemmar från till exempel pensionärsföreningarna, Folkhälsan och Hem och skola-föreningen.

De tvärsektoriella arbetsgrupperna sammanträder i snitt varannan månad.

Arbetsgrupperna ansvarar för uppföljning och utvärdering av mål och tyngdpunktsområden. Arbetsgrupperna koordinerar verksamheten i de befintliga samarbetsgrupperna på gräsrotsnivå.

Arbetsgrupperna lägger fram förslag på nya välfärds mål åt styrgruppen, som utvärderar och väljer välfärdsindikatorer. De första tvärssektoriella arbetsgrupperna väljs av styrgruppen för välfärdsledning hösten 2009 då välfärdsstrategin sammanställts.

De olika nämnderna involveras aktivt i välfärdsarbetet.

I verksamhetens planering och verkställande involveras de olika sektorernas befintliga arbetsteam och grupper.

De olika arbetsgrupperna förutsätts samarbeta och sträva mot samma mål på alla nivåer. I slutet av året rapporterar arbetsgrupperna till styrgruppen.

Information, feedback och utvärdering går i alla riktningar.

Revisionsnämnden har till uppgift att utvärdera uppnåendet av målen och verksamhetens effektivitet.

Modell för välfärdsledning i Närpes stad

-uppbyggd enligt processorganisationsmodell
för små kommuner

STYRGRUPP FÖR VÄLFÄRDSLEDNING:

Medlemmar:
stadsdirektören (ordf.)
förvaltningsdirektör, vård- och omsorgs-
direktör, teknisk direktör, bildningsdirektör,
HVC-representant, förtroendevald,
representant från näringslivet

STYRGRUPPENS UPPGIFTER:

Ansvarar för det hälsofrämjande
arbetet, bestämmer mål och
tyngdpunktsområden och
väljer mätare för utvärdering
av verksamheten.

UTGÅNGSPUNKT:

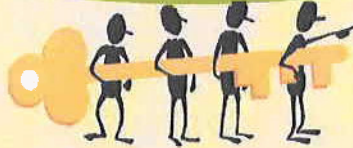
Folkhälsolagen (2005): följa kommunt-
invånarnas hälsotillstånd, se till att
hälsoaspekter beaktas i alla kommunala
verksamheter.

- Kommunen har godkänt främjande av
hälsa som strategisk prioritering
- Kommunens välfärdsberättelse uppdateras
per fullmäktigeperiod så att slutsatserna
styr målen, välfärdsberättelsen innehåller
välfärdsindikatorer för planering och
uppföljning
- Kommunen upprättar ett upp-
följnings- och utvärderings-
system som stöder besluts-
fattandet

Stygrupp för välfärdsledning

Tvårsektoriella arbetsgrupper

Samarbetsgrupper på gräsrotsnivå

Revisionsnämnden utvärderar verksamheten

FYRA TVÅRSEKTORIELLA ARBETSGRUPPER:

- 1: Livsmiljö
 - 2: Barn och unga
 - 3: Vuxen befolkning
 - 4: Äldre befolkning
- Stygruppen utser
arbetsgrupperna och
representanter från
stygruppen fungerar
som processledare och
ansvarar för att resultat-
målen uppnås

ARBETSGRUPPENS UPPGIFTER:

Ansvara för styrning och
koordinering av det praktiska
arbetet, uppföljning och
utvärdering av mål och
tyngdpunktsområden, lägga fram
förslag på nya välfärds-
mål åt stygruppen.

MÅLSÄTTNINGAR:

- Att skapa en
sektoröverskridande
och välfungerande
struktur för ledning
av välfärd och hälsa
i Närpes
- Att utveckla sätt och
rutiner för att öka
kommuninvånarnas
delaktighet i besluts-
fattandet och stärkande
av gemenskapen
- Samarbeta med alla
förvaltningsområden i
kommunen och med
andra aktörer

SYFTE:

Att finna, utveckla och stärka
fungerande strukturer för
ledning av välfärd och hälso-
främjande i Närpes

Samarbetsprojekt mellan:

Närpes stad

SVENSKA YRKEHÖGSKOLAN

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
VAASA YRKEHÖGSKOLA
VAASA POLYTECHNIC

LÄNSSTYRELSEN I
VÄSTRA FINLANDS
LÄN